

Warszawa, dnia 17.08. 2015 r.

PG II KoI 2622/14

dot. BPS/043-78-3383/15

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 24.08.15
nr. 5211, podpis. M

3393

20.08.15.

Borusewicz

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Ryszka

Odpowiadając na pismo z dnia 16 lipca 2015 roku nr BPS/043-78-3383/15, przy którym przekazany został tekst złożonego przez Pana Senatora Czesława Ryszkę podczas 78. posiedzenia Senatu RP w dniu 10 lipca 2015 roku oświadczenia dotyczącego procedowania w postępowaniu przygotowawczym Prokuratury Okręgowej w Katowicach - sygn. akt

, uprzejmie informuję, że korespondencję tą przekazano Prokuratorowi Apelacyjnemu w Katowicach, jako jednostce nadrzędnej nad wskazaną prokuraturą okręgową, z poleceniem dokonania oceny zasadności zarzutów stawianych przez Pana senatora, odnośnie prawidłowości sposobu prowadzenia przedmiotowego śledztwa.

W przekazanej informacji Prokurator Apelacyjny w Katowicach odniósł się w sposób szczegółowy do zarzutów podniesionych w przywołanym wyżej oświadczeniu. Po zapoznaniu się z informacją Prokuratora Apelacyjnego, uprzejmie przedstawiam, że podzielam w całości zajęte w niej stanowisko, uznając zarzuty zawarte w oświadczeniu senatora Czesława Ryszki za niezasadne.

Prokurator Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z dnia 24 czerwca 2015 roku przedłużył do dnia 6 października 2015 roku okres trwania śledztwa, sygn. akt w sprawie spowodowania, w dniu 6 października 2014 roku, w Mysłowicach zdarzenia zagrażającego życiu lub zdrowiu wielu osób w postaci gwałtownego spalania się metanu w rejonie ściany numer 560, w pokładzie numer 510, na poziomie 665 metrów, w Kopalni Węgla Kamiennego „Mysłowice-Wesoła”, w następstwie czego szereg osób doznało obrażeń ciała, a 5 osób zmarło, to jest o przestępstwo z art. 163 § 1 pkt 3 i § 3 kk., wszczętego przez Prokuraturę Okręgową w Katowicach w dniu 7 października 2014 roku.

Do chwili obecnej w toku przedmiotowego śledztwa przeprowadzono oględziny i sekcje zwłok 5 pokrzywdzonych, którzy ponieśli śmierć w wyniku zdarzenia, uzyskano

opinię biegłych z zakresu medycyny sądowej określającą przyczyny zgonów. Przesłuchano też ponad 100 świadków, w tym pokrzywdzonych, przedstawicieli związków zawodowych, pracowników oddziału wydobywczego KG-2, ratowników z Kopalnianej Stacji Ratownictwa Górniczego, pracowników oddziału mechanicznego MD-1 oraz elektrycznego MEK, a nadto osoby zajmujące się metanometrią z oddziału MTA, dyspozytorów ruchu kopalni i metanometrii, metanarzy oraz członków dozoru działu wentylacji. Zabezpieczono zapisy twardego dysku komputerów dyspozytorskiej metanometrii automatycznej kopalni sporządzając kopie binarne systemów SMP i THOR, które to systemy odpowiadają, między innymi, za zabezpieczenie metanometryczne i ruch maszyn oraz urządzeń w kopalni. Zabezpieczono również aparaty uciezkowe typu KA-60 oraz OXY używane przez załogę Kopalni Węgla Kamiennego „Mysłowice-Wesoła” w dniu zdarzenia, w rejonie ściany 560, pokładu 510, a następnie uzyskano opinie Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego w Bytomiu dotyczące ich stanu technicznego, uzyskano dokumentację techniczną ściany 560 pokładu 510 oraz informacje z firmy „Sevitel” dotyczące zasad działania systemu metanometrii automatycznej działającego w KWK „Mysłowice- Wesoła”.

Przeprowadzono, w obecności przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego i Okręgowego Urzędu Górniczego, oględziny dostępnych okolic ściany 560 pokładu 510 Kopalni Węgla Kamiennego „Mysłowice-Wesoła”.

Uzyskano opinię biegłych dotyczącą zawartości pamięci urządzeń dokonujących pomiaru stężenia metanu oraz użytej w dniu zdarzenia kamery termowizyjnej marki „Dräger”, jak również dane abonentów oraz zestawienia połączeń telefonicznych realizowanych z aparatami zabudowanymi w ścianie 560 w dniu 6 października 2014 roku.

Powołano nadto zespół biegłych z Politechniki Śląskiej w Gliwicach celem wydania kompleksowej opinii dotyczącej przyczyn, przebiegu i skutków zdarzenia z dnia 6 października 2014 roku.

W toku dalszego postępowania konieczne jest przeprowadzenie kolejnych zaplanowanych czynności, których wyniki w istocie warunkują dalszy tok śledztwa o sygn. .... w tym sposób jego merytorycznego zakończenia.

Po zapoznaniu się z informacją Prokuratora Apelacyjnego w Katowicach, która została oparta na analizie materiałów śledztwa o sygn. .... oraz treścią zarzutów podniesionych w oświadczeniu złożonym przez senatora Czesława Ryszkę na 78.

posiedzeniu Senatu RP dniu 10 lipca 2015 roku, uprzejmie informuję, że nie podzielałam oceny zawartej w tym oświadczeniu.

Wskazać należy, iż organizacja społeczna, jaką jest niewątpliwie Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A, KWK „Mysłowice-Wesoła” nie jest stroną śledztwa o sygnaturze *SA/KW.151/15* a ze względu na treść przepisów art. 87 i art. 88 k.p.k. nie może również być pełnomocnikiem reprezentującym pokrzywdzonych górników i ich rodzin.

Przedstawiciel Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A, KWK „Mysłowice-Wesoła” złożył do akt sprawy sygn. *SA/KW.151/15* w dniu 13 stycznia 2015 roku wniosek, w trybie art. 156 § 5 k.p.k. o udostępnienie akt śledztwa, którego zarządzeniem z dnia 26 stycznia 2015 roku nie uwzględniono. Prokurator Okręgowy w Katowicach nie uwzględnił też złożonego środka zaskarżenia na powyższe zarządzenie.

Dotychczas w toku postępowania przygotowawczego wnioski o udostępnienie akt śledztwa składał pełnomocnik dwóch pokrzywdzonych – radca prawny Tadeusz Andrzejewski i przedstawiciele Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A, KWK „Mysłowice-Wesoła”. Prokurator wydał zarządzenia o odmowie udostępnienia akt sprawy wymienionym podmiotom. Prokurator Okręgowy w Katowicach utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenia. Zażalenia radcy prawnego Tadeusza Andrzejewskiego i Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A, KWK „Mysłowice-Wesoła” na postanowienia Prokuratora Okręgowego w Katowicach, zgodnie z właściwością, przekazane zostały do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Z kolei na postanowienie z dnia 24 kwietnia 2015 roku o odmowie dopuszczenia do udziału w czynnościach zażalenie wniósł pismem z dnia 25 maja 2015 roku pełnomocnik pokrzywdzonych - radca prawny Tadeusz Andrzejewski. W dniu 19 czerwca 2015 roku wydano zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia, jako niedopuszczalnego z mocy prawa. Zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonych na to zarządzenie zostało następnie, w dniu 13 lipca 2015 roku, zgodnie z właściwością, przekazane do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Uzasadniając każdą z decyzji o odmowie udostępnienia akt sprawy i dopuszczenia do udziału w czynnościach procesowych prokurator oparł się na treści art. 156 § 5 k.p.k.,

wskazując jednocześnie, że udostępnienie akt postępowania karnego podmiotowi innemu niż strona możliwe jest jedynie w wyjątkowym wypadku, który w ocenie referentów śledztwa nie występuje. Nadto argumentowano, że motywem decyzji jest konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku procesu. Zważyć, bowiem należy, że śledztwa dotyczące wypadków i katastrof w kopalniach węgla kamiennego odznaczają się pewną specyfiką. Otóż świadkowie - w ogromnej większości górnicy zatrudnieni w zakładzie pracy, w którym nastąpiło zdarzenie, pozostają, w podległości hierarchicznego podporządkowania osobom dozoru średniego i wyższego. Osoby te, co najmniej potencjalnie, narażone są na poniesienie odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej. Konieczne jest zatem podjęcie działań zapewniających świadkom maksymalny komfort i swobodę w trakcie składania zeznań. Nie można doprowadzić do zniekształcania zeznań świadka obawami, że o treści jego wypowiedzi dowiedzą się osoby postronne, które mogą takie informacje, nawet - nieświadomie, ujawnić podmiotom nieuprawnionym, dążącym do zakłócenia prawidłowego toku postępowania. Udostępnienie na tym etapie postępowania akt sprawy organizacjom społecznym spowodowałoby niekontrolowany dostęp do informacji, które dla dobra śledztwa nie powinny docierać do osób postronnych. Stanowczo podkreślić przy tym należy, że w żadnej z wydanych decyzji, o których mowa wyżej, nie zawarto sformułowania, które sugerowałoby, że pokrzywdzeni czy ich pełnomocnik mają zamiar wywoływania presji na świadków.

Wskazać należy, iż Prokuratura Okręgowa w Katowicach docenia aktywność przedstawicieli Międzyzakładowej Organizacji Związkowa NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A. KWK „Mysłowice-Wesoła” w toku postępowania przygotowawczego sygn.

. W piśmie z dnia 23 lutego 2015 roku referent sprawy wskazał, iż przekazane przez MOZ NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A. KWK „Mysłowice-Wesoła” informacje dotyczące działań podejmowanych w związku z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń gazów, czy natężeń czynników szkodliwych w kopalni, zostaną wykorzystane w śledztwie. Z kolei pismem z dnia 19 czerwca 2015 roku prokurator, odnosząc się do treści pisma z 2 czerwca 2015 roku, poinformował, że o ile MOZ NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A. KWK „Mysłowice-Wesoła” nie ma statusu strony, a zatem nie posiada legitymacji do składania wniosków dowodowych, to jednak zawarte we wskazanym wyżej piśmie sugestie organizacji związkowej dotyczące potrzeby przeprowadzenia określonych dowodów zostaną przez niego wykorzystane w prowadzonym śledztwie, co może w efekcie skutkować przeprowadzeniem wnioskowanych dowodów z urzędu.

Podkreślić należy, że w toku śledztwa pozytywnie rozpoznawane są wnioski pełnomocników pokrzywdzonych o wydanie kopii części akt sprawy, których ujawnienie nie stało na przeszkodzie w zakresie zapewnienia prawidłowego toku śledztwa. Nadmienić należy też, że każdy pokrzywdzony przesłuchiwany w sprawie był informowany o możliwości nieskrępowanego kontaktu z prowadzącymi śledztwo prokuratorami. W dniu 25 maja 2015 roku odbyło się w Prokuraturze Okręgowej w Katowicach spotkanie prokuratorów z rodzinami osób pokrzywdzonych, które poniosły śmierć w wyniku zdarzenia z dnia 6 października 2015 roku, w którym wzięli udział również pokrzywdzeni, których pełnomocnikiem był radca prawny Tadeusz Andrzejewski. Zaproszono także ich pełnomocnika, który jednak na spotkanie nie przybył. W trakcie spotkania udzielono odpowiedzi na pytania osób pokrzywdzonych o stan śledztwa i postępy w przeprowadzaniu jego czynności. Zapewniono pokrzywdzonych, że po zebraniu pełnego materiału dowodowego, w tym po przesłuchaniu wszystkich świadków, akta śledztwa zostaną na ich wniosek udostępnione.

Odnosząc się natomiast do zarzutu rażącego naruszenia art. 35 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych podkreślić należy, że art. 1 ust 1 powołanej ustawy stanowi, iż związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Zatem sama ustawa o związkach zawodowych określa rzeczowy zakres kompetencji organizacji związkowych, uprawniając do reprezentowania praw oraz interesów zawodowych i socjalnych pracowników. Przepis ten nie daje legitymacji związkom zawodowym do reprezentowania i obrony praw osób pokrzywdzonych w procesie karnym. Lektura ustawy o związkach zawodowych nie wskazuje na to, że przepisy tej ustawy stanowią *lex specialis* wobec przepisów kodeksu postępowania karnego. Nie jest więc uprawnione twierdzenie, że odmowa, udostępnienia akt śledztwa organizacji związkowej stanowi utrudnienie wykonywania działalności związkowej prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy, o którym mowa w art. 35 ust 1 pkt 2 ustawy o związkach zawodowych albowiem reprezentowanie praw osób pokrzywdzonych w procesie karnym nie wchodzi w zakres działalności związkowej.

Odnosząc się natomiast do zarzutu braku reakcji Prokuratury Generalnej na kierowane do niej pisma przedstawicieli Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ

„Solidarność 80” RP przy KHW S.A. KWK „Mysłowice-Wesoła” dotyczące przebiegu śledztwa sygn. \ \ \ \ \ Prokuratury Okręgowej w Katowicach, uprzejmie przedstawiam, iż zgodnie z przepisem § 202 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. z 2014 r., poz. 1962 z późn. zm.) skargi lub wnioski dotyczące czynności prokuratora podlegającej zaskarżeniu, przekazuje się niezwłocznie do akt postępowania, którego dotyczy, zawiadamiając o tym wnoszącego, podobnie jak wnioski lub skargi dotyczące treści czynności prokuratora jeszcze niedokonanych, przy przeprowadzeniu których prokuratorzy są niezależni.

Zatem skarga przedstawicieli Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność 80” RP przy KHW S.A. KWK „Mysłowice-Wesoła” z dnia 7 lipca 2015 roku została przekazana zgodnie z obowiązującymi przepisami cytowanego Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 r. do Prokuratora Apelacyjnego w Katowicach z poleceniem jej rozpoznania oraz poinformowania Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Generalnej o poczynionych w tej sprawie ustaleniach i zajęтым stanowisku poprzez przesłanie kopii odpowiedzi udzielonej zainteresowanym, o czym poinformowano skarżących.

z powiniennem
A. Seremet

Andrzej Seremet